

Pas a desnivell

La funció continua

La immensa majoria de gent d'aquest país va sentir parlar per primera vegada del capità Sáenz de Ynestrillas amb motiu de la famosa operació «Galàxia». El que ha passat després ho sap tothom: allò no tenia importància, fou una xerrada de cafè entre companys d'armes i els van renyar paternalment, amb correctius insignificants com els que apliquen als nens els educadors bonatxassos. Fins i tot va fer l'efecte que eren benvinguts a la companyia d'actors aficionats que es dediquen a la *Commedia dell'Arte* en l'especialitat de paròdies democràtiques, perquè van ésser utilitzats com a advertència per a espantar el públic i fer saltets cap endarrera, a recules tot mirant de conservar l'endreç. Un altre patriota eminent, el tinent coronel Tejero, era una mica més conegut. Dalt d'un escenari té presència i és proclivi a practicar allò que se'n diu (en termes de la faràndula), robar els papers als altres. Tornant al «Galàxia», després del cafè devia venir la copa i els contertulis s'animaren. El tinent coronel Tejero va fer una representació inolvidable, adaptada a la televisió, i va merèixer l'interès de crítics de tot el món. Un èxit, en tota l'extensió de la paraula, que convertí l'actor en un heroi de comics, per a il·lustrar clauers, adhesius i *souvenirs* de tota mena. Els educadors, els empresaris de la companyia, continuaren bonatxassos. Els actors temperamentals donen feina, però animen la taquilla i cal tenir paciència, si poden passar amb consells amistosos és millor que no pas enfadar-s'hi amb consells de guerra.

La segona vegada que el públic va fixar-se en la figura del capità Sáenz de Ynestrillas, aquest ja no era capità, sinó comandant. Una transformació ràpida, a frec del fregolisme. Aquest cop (mai tan ben dit), el comandant Ynestrillas va deixar-se endur per un afany de superació, enllaminat pel premi o bé a causa d'unes nobles ganes de prosperar, com si volgués posar a prova les seves aptituds. Vacil·la entre les volades shakespearianes i el *grand guignol*. Segons la revista «Cambio 16», el comandant Ynestrillas (amb l'ajut dels comparses de tertúlia) pretenia col·locar una bomba molt potent en la concentració catalanista del Nou Camp de Barcelona, per a aprofitar el clima de terror i sotsobrecrat a tot el país per l'eventual matedissa i assaltar tot seguit el Palau Reial

i obligar Joan Carles de Borbó abdicar o, en un darrer extrem, acabar amb la seva vida. Si tot això resultava fallit, els conspiradors havien previst un segon pla de desestabilització mitjançant una cadena d'atemptats terroristes que des-

Ricardo Sáenz de Ynestrillas.

embocaria en una situació crítica, com la que va motivar l'ascensió al poder dels militars a Turquia i a l'Argentina. Ah! Aquest xicot té un cervellet que no para... Per cert, que «Cambio 16» diu que el cervell és el senyor José Antonio Girón de Velasco, i la revista esmenta sempre que es basa en «fonts policials solvents».

Els educadors, els empresaris, han tornat a renyar el comandant Ynestrillas i l'han tret al carrer amb uniforme (hi ha coses que dolen més que una bufetada), avisant-lo —potser— que la pròxima vegada, si arribem a gaudir de la situació de Turquia o d'Argentina, ja no tindran contemplacions.

El públic segueix el muntatge amb una expectació enorme i els dits crispats sobre els braços de les butaques. Ja els comencem a tenir morats. A cada entreacte, se sent fressa darrera el teló, amb soroll de sabates i botes que fan trontollar tota la tramoia. Ja hi ha qui sospita que en la propera escena, el comandant Sáenz de Ynestrillas haurà experimentat una altra mutació fulgurant i serà tinent coronel. Són catúfols que es fa la gent.

En tot això hi ha un fet curiós que cal remarcar. El teatre té una màgia tan gran que sempre existeix algú del públic que pica, no precisament de mans, sinó en el sentit d'empassar-se l'esquer. El senyor Augusto Assia, periodista eminent, experimentat, mostrava el seu horror en un article recent. Deia: «...la manera de procedir del Ministeri de l'Interior amb el comandant Ynestrillas, darrerament, i abans amb els altres militars ordenant que fossin detinguts, portant-los a les comissaries de Policia, sotmetent-los a interrogatoris per comissaris, em posa els pèls de punta». Tots els hi tenim, senyor Assia, tots els hi tenim... Amb la por que ens pentinaran amb pintes de ferro, blindades. L'articulista esmentat corona els seus raonaments amb la següent asseveració: «Els militars es troben sota un jurament susceptible de convertir en traïció qualsevol revelació d'un secret a un civil i per això, precisament, tenen en les democràcies una jurisdicció especial». No hi havia caigut, té raó el senyor Augusto Assia. És inimaginable que el comandant Ynestrillas hagués revelat a un civil que no fos dels seus el secret de volar el Camp Nou. Hauria estat, en efecte, una traïció, hi ha pactes d'honor que un cavaller ha de respectar caigui qui caigui.

I sort tenim que les nostres (és un dir) jurisdiccions especials són de les més especials que hi ha en els sistemes democràtics haguts i per haver. ● PERE CALDERS

**EDITORIAL
MILLÀ**
Biblioteca
VELL I NOU

* * *

200 PLATS CASOLANS
TOT FENT MEMÒRIA
TRACTAT D'HERÀLDICA
HISTÒRIA DEL CALENDARI
REMEIS CASOLANS
POESIES PATRIÒTIQUES
LLIBRE DELS BOLETS

* * *

Demaneu-los a la vostra llibreria
EDITORIAL MILLÀ · Sant Pau, 21
BARCELONA-1